

N:o 23.

Af herr **Hägglund**, med förslag om tillägg till 11 kap. 38 § rättegångsbalken.

I särskilda motioner, framburna af undertecknad i Första Kammaren och af herr Smeds Lars Olsson i Andra Kammaren, hemställdes vid 1906 års riksdag, att Riksdagen måtte för sin del besluta sådant tillägg till 11 kap. 38 § rättegångsbalken, att åt fjärdingsmans intyg, då han erhåller delgifningsuppdrag för det allmänna, gifves samma vitsord, som enligt åberopade lagrum tillkommer intyg af kronofogde, stadsfogde, länsman och notarius publicus.

Lagutskottet, till hvilket dessa motioner remitterades, tillstyrkte enhälligt desamma i däröfver afgifvet betänkande, som af Andra Kammaren lika enhälligt godkändes, hvaremot Första Kammaren med 42 röster emot 31 afslog detsamma.

Då lagutskottets ifrågavarande betänkande föredrogs i Första Kammaren, invändes däremot hufvudsakligen, att det vore alltför riskabelt för de enskilde och för rättssäkerheten att tillerkänna de intyg i berörda hänseende, som utfärdas af lägre funktionärer än kronofogde, beviskraft, utan att sådant intyg med vittnesed bestyrktes, »ty detta vore sättet att få fram sanningen» från de lägre tjänstemännen och betjante — gränsen vore vid kronofogde, så förklarade en framstående auktoritet, speciellt i juridiska frågor, under debatten härom vid 1906 års riksdag, hvarvid från samma håll med styrka framhölls, att om lagutskottets ifrågavarande betänkande blefve lag, skulle den svenska rätten komma att rubbas. Dessa farhågor,

huru djupa och allvarliga de än må hafva varit, synas mig i allt fall vara väl öfverdrifna. Jag vågar nämligen hysa den uppfattningen, att rättskänslan och sanningskärleken hos individen icke ökas i den mån denne befordras allt högre och högre på ämbets- eller tjänstemannabanan, utan att dessa egenskaper i allmänhet äro lika stora, starka och tillförlitliga hos den lägre tjänstemannen som hos den högre ämbetsmannen.

Särskildt ber jag att få erinra därom, att fjärdingsman utses på kommunalstämma, och man bör väl få med visshet förutsätta, att en kommun därvid icke utser andra än trovärdiga personer till fjärdingsmän, och deras kompetens att sköta befattningen — jämväl i fråga om att utfärda ett delgifningsbevis — har kronofogde skyldighet att pröfva. Skulle den utsedde fjärdingsmannen därvid finnas icke fylla måttet i fråga om de kunskaper, som erfordras för en fjärdingsman, åligger det kommunen att utse annan person, som af kronofogde pröfvas och anses kompetent att handhafva fjärdingsmannabefattningen.

Under sådana förhållanden och då, såsom känt, ett intyg öfver en delgifning är i fråga om formen af synnerligt enkel beskaffenhet, förefaller det mig, att den enskilde och den allmänna rättssäkerheten borde vara väl betryggad, jämväl om åt fjärdingsmans ifrågavarande delgifningsintyg gifves det vitsord, som jag påyrkat.

Det har emot lagändringen tillika framhållits, att densamma icke grundar sig på något egentligt behof, helst som i vanliga fall den, som stämningen delgifves, om delgifningen själf lämnar skriftligt erkännande. Visserligen är det sant att ofta så sker, då stämningar och kallelser delgifvas, i synnerhet då stämningarna afse åtal endast för ringare förseelser, men i fråga exempelvis om stämningar i lönnkrögerimål, beträffande olofflig jakt samt om fylleri och oljud m. m. dylikt är regeln den, att den, som skall stämmas, icke med sin namnteckning erkänner, att han emottagit stämningen. Då så är, måste fjärdingsmannen, då han skall delgifva dylika stämningar, *alltid* hafva i sällskap en stämningsman, och att detta vållar ej så ringa kostnader och besvär, ligger ju i öppen dag. Jämväl då vittnen i ofvanberörda tjänstemål skola instämmas, måste fjärdingsman medtaga stämningsman, ty sådana vittnesmål plägar allmänheten i vanliga fall söka undandra sig, och då är den ingalunda mera tillmötesgående vid delgifningen än nöden kräfver.

På grund af det anförda och med hänvisning till den motivering,

som förefinnes för mina motioner i denna fråga vid 1905 och 1906 års riksdagar, vågar jag hemställa,

att i 11 kap. 38 § rättegångsbalken göres det tillägg, att efter orden: »vid svenskt konsulat anställd tjänsteman» tilläggas orden: »så ock intyg af fjärdingsman, då han verkställt delgifning efter förmans uppdrag.»

Stockholm den 25 januari 1907.

E. Hägglund.